

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula IX. Quorum unum sine altero esse potest, vel que sejuncta esse possunt, illa distinguuntur realiter

urn:nbn:de:bsz:31-102400

perans. Non est *ἀντιστοιχόν*: non enim ex eo colligi potest, aliqua esse idem, quod unum sine altero esse possit. Nam species non potest esse sine genere, neque tamen genus & species simpliciter idem sunt. Sic trium personarum divinitatis una non potest esse sine altera, simpliciter, tamen idem non sunt, sed potius differunt inter se realiter, licet idem sint in essentia.

REGULA IX.

Quorum unum sine altero esse potest, vel qua se juncta esse possunt, illa distinguuntur realiter.

I. Non est eadem hæc Regula cum præcedenti, quoniam non est idem, idem esse aliqua, & aliqua distinguuntur realiter. Genus & species non sunt idem, (formaliter & simpliciter) nec tamen realiter differunt. Vide quæ Reg. III. §. I. diximus.

II. Inquis: Fundamentum Relationis & ipsa Relatio non distinguuntur realiter; nihilominus tamen fundamentum sine Relatione esse potest. Annon enim homo potest esse sine paternitate, seu ut non sit pater, tùm, quia longe tempore solet esse homo, antequàm fiat pater, tùm, quia mortuo filio non manet pater?

III. Ut hoc dubium tollatur, notandum, Relationem importate formaliter aliquid intrinsecum partim, partim extrinsecum subjecto. Intrinsecum est ipsum fundamentum. Extrinsecum

Eff 5

cum

cum est terminus, ad quem Relatio subjectum vel fundamentum formaliter refert, cum Relatio sit formaliter aliquid in subjecto ad terminum: sicut, cum Paulus dicitur similis Petro; quia uterque est pallidus, similitudo, quæ Relatio est, importat aliquid in Paulô, nempe pallorem Pauli, & aliquid in Petrô, nempe pallorem Petri, qui pallor est extra Paulum. Jam igitur Resp. Relatione à fundamentô non distingui realiter quantum ad intrinsecum, quod importat; & hâc ratione fundamentum sine eâ esse nequit, quoniam est ipsum fundamentum. Quod autem Relatio à fundamentô abesse, & sic fundamentum sine eâ esse potest, id accidit propter terminum; quia enim fundamentum esse potest sine terminô, & verò Relatio formaliter includit terminum, idè ratione termini fundamentum potest esse sine Relatione. Et ex hac parte concedo, Relationem differre à fundamentô realiter. Sic ergò explico Regulam: *Quorum unum sine altero esse potest, illa distinguuntur realiter, quantum ad id, secundum quod unum sine altero esse potest.*

IV. Dicis ulterius: Petrus potest esse sine præsentia, qua est præsens templo, cum enim amplius non est in templô, est sine illa præsentia. Petrus tamen & ejus præsentia non distinguuntur realiter, sed modaliter solum.

V. R. Modalem distinctionem non habeo pro peculiari genere distinctionis, distinctio à distinctione

gione
Aliâs
ter: 11.
aliqua
& com
nitur
Posset
lâ nost
Vide S

em
ambo
gâ
me
m

C

positi
vox e
cat ca
oppo
signif
qua p

gione reali, ideò & modalis distinctio realis est. Aliàs dicitur, distinctionem realem sumi dupliciter: 1. *Latè*, & sic dicitur omnis ea distinctio, quæ aliqua citra mentis operationem distinguuntur, & comprehendit modalem. 2. *Strictè*, ut opponitur modali, & est ea, quæ est inter rem & rem. Posset igitur dici, distinctionem realem in Regula nostrâ latè sumi, ut modalem comprehendit. Vide Soarium *disp. Metaph. XIX. §. II.*

Regularum Philosophicarum

DISPUTATIO XIX.

continens

REGULAS XVIII.

pertinentes ad doctrinam.

OPPOSITORUM.

REGULA I.

Opposita non possunt dici de eodem.

I.

CUm audis vocem *opposita*, hoc ipso monearis, ne pro oppositis habeas, quæ reverrà opposita non sunt: facilis enim hæc in parte deceptio est, hoc est, facilè pro oppositis accipiuntur, quæ opposita non sunt, cum vox est æquivoca. Ita e. c. cū Christus Phariseos vocat *cæcos*, qui tamen videbant, noli existimare, opposita de eodem dici. Nam vox *cæcus* ibi non significat illum, qui destituitur facultate videndi, quæ per oculos exercitur, sed traducta est ad animã

& s.